

Raport

Krajowy Plan Odbudowy

Stan realizacji oraz potencjalne kierunki rewizji

Słowo wstępu

W lipcu 2020 r. Rada Europejska wyraziła zgodę na uruchomienie wielomiliardowego funduszu odbudowy (750 mld EUR) Next Generation EU. Jego podstawowym celem było wsparcie gospodarek Państw członkowskich dotkniętych pandemią SARS-CoV-2. Fundusz został zaprojektowany jako instrument tymczasowy, mający stymulować i przekształcać europejskie gospodarki w kierunku bardziej innowacyjnych, ekologicznych, cyfrowych, dbających o zdrowie i życie swoich obywateli.

Największym programem składowym i fundamentem Next Generation EU został Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF), w ramach którego udziela się dotacji i pożyczek na wspieranie reform i inwestycji w Państwach Członkowskich UE. Aby skorzystać z tego wsparcia Państwa Członkowskie UE zobligowane były przedstawić krajowe plany reform i inwestycji, rozpisane w perspektywie 2026 r. Część krajów członkowskich potraktowała RRF jako niezwykle istotny instrument prorozwojowy rozpoczynając niezwłocznie jego realizację. Wg stanu na 1 lutego 2024 r. 20 krajów otrzymało już co najmniej jedną płatność środków z KE (łącznie wypłacone dofinansowanie wyniosło niemal 160 mld EUR), przy czym 6 krajów otrzymało już zaliczkę i co najmniej 3 płatności. Są to Grecja, Hiszpania, Chorwacja, Włochy, Portugalia i Słowacja.

W przypadku polskiego planu został on przygotowany i przedłożony KE na początku maja 2021 r. Niestety finalne zatwierdzenie planu przez KE miało miejsce ponad rok później – decyzja w tej sprawie została wydana 1 czerwca 2022 r. To spowodowało, że

już na starcie krajowy plan nabrał olbrzymich opóźnień, a wobec braku wypełnienia krytycznych kamieni milowych zapisanych w KPO (zwłaszcza dot. wprowadzenia określonych reform i zmian w wymiarze sprawiedliwości) opóźnienia się pogłębiały.

Ostatnie komunikaty płynące z ust Przewodniczącej Komisji Europejskiej Ursuli von der Leyen są optymistyczne – kierunek działań przyjęty przez rząd może liczyć na przychylność KE, jednak nie oznacza to, że środki alokowane Polsce w ramach RRF zostaną „automatycznie” udostępnione do naszej dyspozycji. Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności opiera się bowiem na wynikach. Oznacza to, że KE wypłaca kwoty każdemu państwu dopiero po osiągnięciu przez nie uzgodnionych celów pośrednich i końcowych na drodze do ukończenia reform i inwestycji ujętych w ich planie.

Brak uruchomienia projektów w pierwotnie zakładanych terminach, zaraz po złożeniu (bądź nawet zatwierdzeniu) planu sprawia, że perspektywa realizacyjna KPO uległa absolutnemu skróceniu. **Przed nami ok. 30 miesięcy, w trakcie których Polska zobligowana jest zrealizować 55 reform, 56 inwestycji i wykonać 314 mierników (kamieni milowych i wskaźników). Tylko wówczas cała wnioskowana kwota uwzględniona w KPO - tj. prawie 60 mld EUR – zostanie zrefinansowana przez KE.**

Czy to możliwe?

Odpowiedzią na to jest analiza, którą Państwu udostępniamy. Jest ona w zasadzie śródkresowym przeglądem stanu realizacji Krajowego Planu Odbudowy.

Słowo wstępu

Komponent po komponencie, inwestycja po inwestycji staraliśmy się ocenić stan zaawansowania poszczególnych reform i określić czy widzimy zagrożenie ich realizacji. **Obraz wyłaniający się z tej analizy nie jest zbyt optymistyczny: w naszej ocenie ok. 50% środków w ramach części dotacyjnej (70% zaplanowanych inwestycji) oraz niemal całość części pożyczkowej planu jest zagrożona. W wartościach bezwzględnych mówimy o kwotach sięgających nawet 200 mld PLN.** Nie oznacza to oczywiście, że wszystkie z tych inwestycji nie zostały rozpoczęte (choć są i takie), ale z pewnością aktualny stan ich przygotowania, okres realizacji zestawiony z horyzontem inwestycyjnym KPO oraz poziom ambitości wskaźników i kamieni milowych sprawia, że istnieje duże ryzyko, że nie zostaną one w całości zrealizowane. Nasz raport, mamy nadzieję i w to głęboko wierzymy, będzie przyczynkiem do głębszej dyskusji na temat rewizji planu.

Rewizji koniecznej, bez której zoptymalizowanie poziomu wykorzystania środków z KPO nie będzie możliwe. Rewizji, która uwzględni układ dotychczasowych priorytetów zawartych w planie, ale też zastosuje filtr czasowy i filtr sprawności instytucjonalnej. Od początku programowania KPO postulowaliśmy o zwiększenie udziału sektora przedsiębiorców w realizacji poszczególnych inwestycji – w naszej ocenie dziś, w przypadku części inwestycji, tylko sektor prywatny będzie w stanie zrealizować szybkie, punktowe projekty, sprawniej poruszając się w ograniczeniach administracyjnych.

Zaskakującym jest fakt, że pomimo iż pandemia głęboko uderzyła w polski sektor przedsiębiorczości, to w pierwotnej wersji KPO, przedsiębiorcy prywatni mieli realnie

otrzymać bardzo niewielką część wsparcia.

Sugerujemy również głęboki przegląd części pożyczkowej programu – wydaje się, że istotną korzyścią może być zaproponowanie atrakcyjniejszych, niż forma zwrotna, form finansowania (dotacje, instrumenty mieszane, pożyczki z opcją umorzenia etc.).

Jesteśmy przekonani, że uwzględniając aktualne relacje z Komisją Europejską uda się wypracować taki kształt Krajowego Planu Odbudowy, aby mimo odległego okresu jaki upłynął od pandemii COVID-19, stanowił on nadal ambitny plan rozwojowy, umożliwiający realizację szeregu istotnych reform i inwestycji, zmieniających polską gospodarkę.

Michał Gwizda, partner zarządzający CRIDO

Łukasz Kościjańczuk, partner CRIDO

Oddajemy w Państwa ręce raport, w którym analizujemy zarówno stan inwestycji realizowanych w ramach Krajowego Planu Odbudowy, jak również wskazujemy rekomendacje zmian, dzięki którym Polska i polscy przedsiębiorcy będą mieli większe szanse na optymalne wykorzystanie środków z KPO.

31 sierpnia 2026 r.

Termin na osiągnięcie kamieni milowych oraz wartości docelowych dla projektów i inwestycji.

Źródło: Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności

Kalendarium Krajowego Planu Odbudowy

Kształt KPO po pierwszej rewizji z listopada 2023 r.

263,23 mld PLN

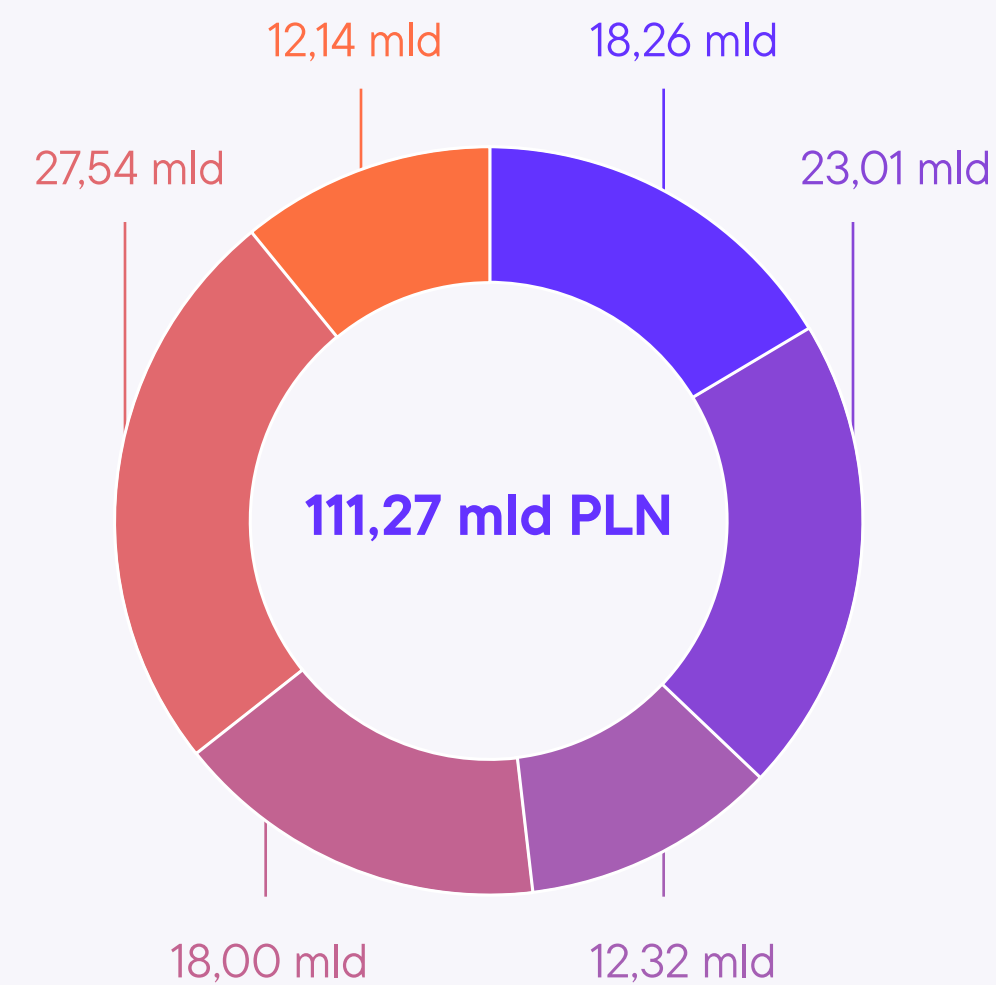
budżet KPO

Podział środków KPO:
Dotacje [PLN]

111,27 mld PLN

budżet części dotacyjnej

- Komponent A:** Odporność i konkurencyjność gospodarki
- Komponent B:** Zielona energia i zmniejszenie energochłonności
- Komponent C:** Cyfrowa transformacja
- Komponent D:** Efektywność, dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia
- Komponent E:** Zielona, inteligentna mobilność
- Komponent G:** REPowerEU

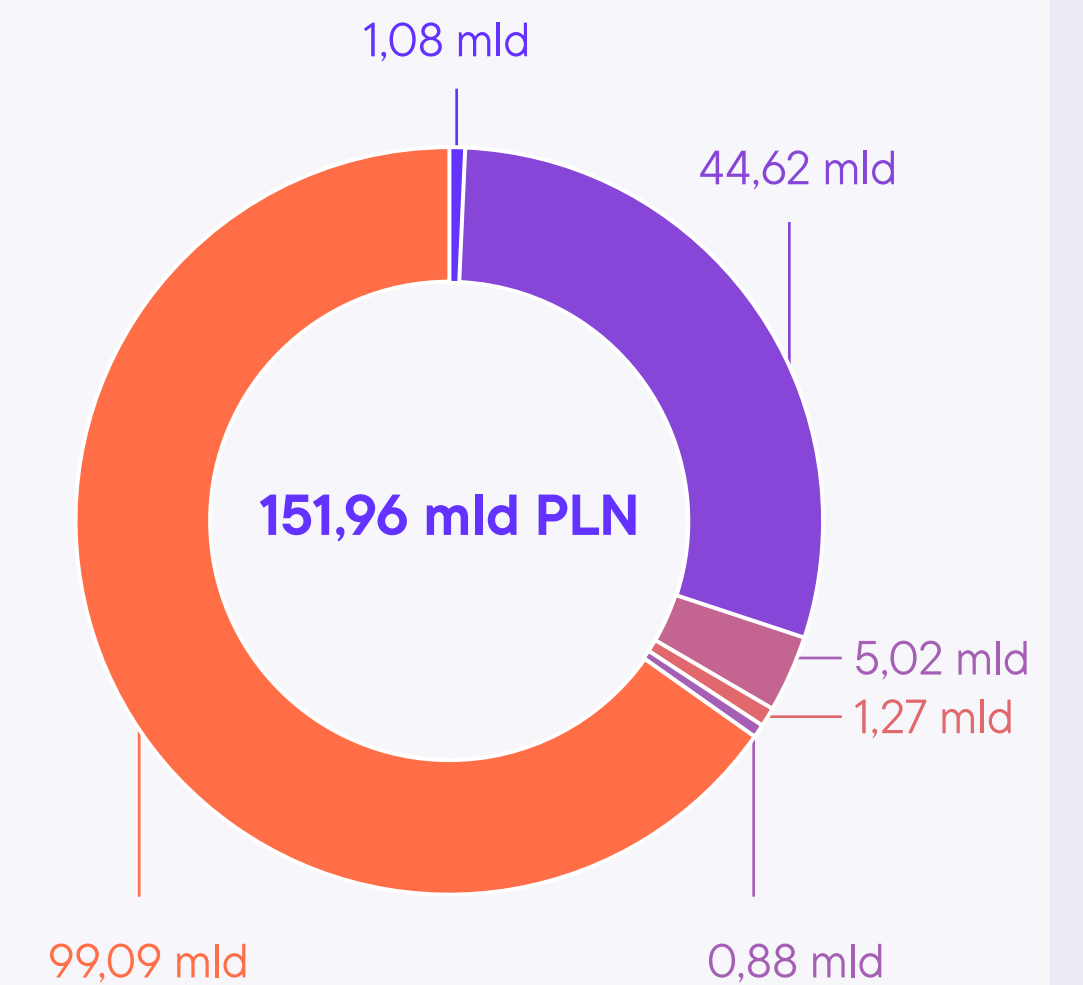

Podział środków KPO:
Preferencyjne pożyczki [PLN]

151,96 mld PLN

budżet części pożyczkowej

- Komponent A:** Odporność i konkurencyjność gospodarki
- Komponent B:** Zielona energia i zmniejszenie energochłonności
- Komponent C:** Cyfrowa transformacja
- Komponent D:** Efektywność, dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia
- Komponent E:** Zielona, inteligentna mobilność
- Komponent G:** REPowerEU

Kształt KPO po pierwszej rewizji z listopada 2023 r.

7 komponentów, w tym 6 “merytorycznych”

A

Odporność i konkurencyjność gospodarki
(18 reform i 14 inwestycji)

B

**Zielona energia i zmniejszenie
energochłonności**
(11 reform i 12 inwestycji)

C

Cyfrowa transformacja
(5 reform i 7 inwestycji)

D

Efektywność, dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia
(5 reform i 6 inwestycji)

E

Zielona, inteligentna mobilność
(5 reform i 8 inwestycji)

F

**Poprawa jakości instytucji
i warunków realizacji KPO**
(4 reformy)

G

REPowerEU
(7 reform
i 9 inwestycji)

Komponent A: Odporność i konkurencyjność gospodarki

Budżet

19,34 mld PLN

budżet komponentu

- 18 zaplanowanych reform
- 14 zaplanowanych inwestycji

18,26 mld PLN

budżet części grantowej

- kwota zagrożona:
~5,42 mld PLN
- 16 zaplanowanych reform
- 12 zaplanowanych inwestycji
(w tym 5 zagrożonych)

1,08 mld PLN

budżet części pożyczkowej

- kwota zagrożona:
1,08 mld PLN
- 2 reformy
- 2 inwestycje
(w tym 2 zagrożone)

Komponent A: Odporność i konkurencyjność gospodarki

Status inwestycji

Inwestycje zakończone:

- A3.1.1. „Wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie”
Budżet: 1,76 mld PLN | Resort odpowiedzialny: MEiN
Jednostka Wykonawcza: FRSE
- A4.2.1. „Wsparcie programów dofinansowania miejsc opieki nad dziećmi 0-3 lat (żłobki, kluby dziecięce) w ramach Maluch+”
Budżet: 1,87 mld PLN | Resort odpowiedzialny: MRiPS
- A4.3.1. „Programy wsparcia inwestycyjnego umożliwiające w szczególności rozwój działalności, zwiększenie udziału w realizacji usług społecznych, oraz poprawę jakości reintegracji w podmiotach ekonomii społecznej”
Budżet: 198 mln PLN | Resort odpowiedzialny: MRiPS

Inwestycje częściowo zrealizowane:

- A1.2.1. „Inwestycje dla przedsiębiorstw w produkty, usługi i kompetencje pracowników oraz kadry związane z dywersyfikacją działalności”
Budżet: 1,41 mld PLN | Resort odpowiedzialny: MFiPR
Jednostka Wykonawcza: PARP

Inwestycje w trakcie realizacji:

- A1.4.1. „Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu”
Budżet: 5,57 mld PLN | Resort odpowiedzialny: MRiRW | Jednostka Wykonawcza: ARiMR
- A2.1.1. „Inwestycje wspierające robotyzację i cyfryzację w przedsiębiorstwach”
Budżet: 1,98 mld PLN | Resort odpowiedzialny: MAP
- A2.2.1. „Inwestycje we wdrażanie technologii i innowacji środowiskowych, w tym związanych z GOZ”
Budżet: 713 mln PLN | Resort odpowiedzialny: MRiT | Jednostka Wykonawcza: PARP, NCBiR
- A2.4.1. „Inwestycje w rozbudowę potencjału badawczego”
Budżet: 2,16 mld PLN | Resort odpowiedzialny: MEiN, MRiRW | OPIPIB
- A4.1.1. „Inwestycje wspierające reformę instytucji rynku pracy”
Budżet: 228,8 mln PLN | Resort odpowiedzialny: MRiPS | Jednostka Wykonawcza: PARP

Inwestycje nierozpoczęte:

- A1.2.2. „Wsparcie przygotowania terenów inwestycyjnych pod potrzeby inwestycji o kluczowym znaczeniu dla gospodarki”
Budżet: 1,32 mld PLN | Resort odpowiedzialny: MRiT
- A1.3.1. „Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego”
Budżet: 880 mln PLN | Resort odpowiedzialny: MRiT
- A2.3.1. „Rozbudowa i wyposażenie centrów kompetencji (specjalistyczne ośrodki szkoleniowe, ośrodki wsparcia wdrożeń, centra monitorowania) oraz infrastruktura do zarządzania przemysłem pojazdów bezzałogowych, jako ekosystem innowacji”
Budżet: 176 mln PLN | Resort odpowiedzialny: MI
- A2.5.1. „Program wspierania działalności podmiotów sektora kultury i przemysłów kreatywnych na rzecz stymulowania ich rozwoju” (418 mln PLN): planowany konkurs, nie został jeszcze ogłoszony (wg planu I kw. 2024 r.).
Budżet: 418 mln PLN | Resort odpowiedzialny: MKiDN | Jednostka Wykonawcza: NIMiT, IT, CSWZU, NIMOZ
- A2.6.1. „Rozbudowa krajowego systemu serwisów monitoringowych, produktów, narzędzi analitycznych i usług i towarzyszącej infrastruktury wykorzystujących dane satelitarne”
Budżet: 660 mln PLN | Resort odpowiedzialny: MRiT, MON

Komponent B: Zielona energia i zmniejszenie energochłonności

Budżet

67,63 mld PLN

budżet komponentu

- 10 zaplanowanych reform
- 12 zaplanowanych inwestycji

23,01 mld PLN

budżet części grantowej

- kwota zagrożona: ~6 mld PLN
- 5 zaplanowanych reform
- 7 zaplanowanych inwestycji
(w tym 4 zagrożone)

44,62 mld PLN

budżet części pożyczkowej

- kwota zagrożona: 44,62 mld PLN
- 5 zaplanowanych inwestycji
(w tym 4 zagrożone)

Komponent B: Zielona energia i zmniejszenie energochłonności

Status inwestycji

Inwestycje w trakcie realizacji:

- B1.1.2. „Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych”
Budżet: 14,08 mld PLN | Resort odpowiedzialny: MKiŚ, MRiT
Jednostka Wykonawcza: NFOŚiGW, BGK
- B1.1.3. „Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej szkół”
Budżet: 1,28 mld PLN | Resort odpowiedzialny: MKiŚ
Jednostka Wykonawcza: NFOŚiGW
- B1.1.4. „Zwiększenie efektywności energetycznej obiektów lokalnej aktywności społecznej”
Budżet: 300 mln PLN | Resort odpowiedzialny: MKiDN
- B2.2.3. „Budowa infrastruktury terminalowej offshore”
Budżet: 1,61 mld PLN | Resort odpowiedzialny: MI
Jednostka Wykonawcza: CUPT
- B3.5.1. „Inwestycje w energooszczędne budownictwo mieszkaniowe dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach”
Budżet: 2,56 mld PLN | Resort odpowiedzialny: MRiT
Jednostka Wykonawcza: BGK

Inwestycje nierozpoczęte:

- B3.1.1. „Inwestycje w zrównoważoną gospodarkę wodno-ściekową na terenach wiejskich”
Budżet: 897,6 mln PLN | Resort odpowiedzialny: MRiRW | Jednostka Wykonawcza: ARiMR
- B1.2.1. „Efektywność energetyczna i OZE w przedsiębiorstwach – inwestycje o największym potencjale redukcji gazów cieplarnianych”
Budżet: 1,32 mld PLN | Resort odpowiedzialny: MAP | Jednostka Wykonawcza: NFOŚiGW
- B3.2.1. „Inwestycje w neutralizację ryzyka i rekultywację wielkoobszarowych terenów przemysłowych i Morza Bałtyckiego”
Budżet: 409,2 mln PLN | Resort odpowiedzialny: MKiŚ, MRiT, MI | Jednostka Wykonawcza: NFOŚiGW
- B3.3.1. „Inwestycje w zwiększanie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich”
Budżet: 1,272 mld PLN | Resort odpowiedzialny: MRiRW | Jednostka Wykonawcza: ARiMR
- B3.4.1. „Inwestycje na rzecz zielonej transformacji miast”
Budżet: 39,1 mld PLN | Resort odpowiedzialny: MFiPR | Jednostka Wykonawcza: BGK

Brak informacji:

- B1.1.1. „Inwestycje w źródła ciepła w systemach ciepłowniczych”
Budżet: 1,32 mld PLN | Resort odpowiedzialny: MKiŚ | Jednostka Wykonawcza: NFOŚiGW
- B2.1.1. „Inwestycje w technologie wodorowe, wytwarzanie, magazynowanie i transport wodoru”
Budżet: 3,52 mld PLN | Resort odpowiedzialny: MKiŚ | Jednostka Wykonawcza: NFOŚiGW

Komponent C: Cyfrowa transformacja

Budżet

17,34 mld PLN

budżet komponentu

- 5 zaplanowanych reform
- 7 zaplanowanych inwestycji

12,32 mld PLN

budżet części grantowej

- kwota zagrożona: ~5 mld PLN
- 3 zaplanowane reformy
- 5 zaplanowanych inwestycji
(w tym 4 zagrożone)

5,02 mld PLN

budżet części pożyczkowej

- kwota zagrożona: 5,02 mld PLN
- 2 zaplanowane reformy
- 2 zaplanowane inwestycje
(w tym 2 zagrożone)

Komponent C: Cyfrowa transformacja

Status inwestycji

Inwestycje w trakcie realizacji:

- C.1.1.1. „Zapewnienie dostępu do bardzo szybkiego Internetu na obszarach białych plam”
Budżet: 6,3 mld PLN | Resort odpowiedzialny: MC | Jednostka Wykonawcza: CPPC
- C2.1.2. „Wyrównanie poziomu wyposażenia szkół w przenośne urządzenia multimedialne – inwestycje związane ze spełnieniem minimalnych standardów sprzętowych”
**Budżet: 2,42 mld PLN | Resort odpowiedzialny: MC, MEiN
Jednostka Wykonawcza: CPPC**
- C3.1.1. „Cyberbezpieczeństwo – CyberPL, infrastruktura przetwarzania danych optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo”
**Budżet: 2,35 mld PLN | Resort odpowiedzialny: MC, MSWiA
Jednostka Wykonawcza: CPPC, COPE MSWiA**

Inwestycje nierozpoczęte:

- C2.1.1. „E-usługi publiczne, rozwiązania IT usprawniające funkcjonowanie administracji i sektorów gospodarki oraz technologie przełomowe w sektorze publicznym, gospodarce i społeczeństwie”
Budżet: 440 mln PLN | Resort odpowiedzialny: MC | Jednostka Wykonawcza: CPPC
- C2.1.3. „E-kompetencje”
Budżet: 810 mln PLN | Resort odpowiedzialny: MC | Jednostka Wykonawcza: CPPC
- C2.2.1. „Wyposażenie szkół/instytucji w odpowiednie urządzenia i infrastrukturę ICT w celu poprawy ogólnej wydajności systemów edukacji”
Budżet: 2,16 mld PLN | Resort odpowiedzialny: MC, MEiN | Jednostka Wykonawcza: CPPC
- C4.1.1. „Wsparcie transformacji cyfrowej przedsiębiorstw z wykorzystaniem chmury obliczeniowej”
Budżet: 2,86 mld PLN | Resort odpowiedzialny: MC | Jednostka Wykonawcza: CPPC

Komponent D: Efektywność, dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia

Budżet

19,27 mld PLN

budżet komponentu

- 5 zaplanowanych reform
- 6 zaplanowanych inwestycji

18,0 mld PLN

budżet części grantowej

- kwota zagrożona: ~17,7 mld PLN
- 3 zaplanowane reformy
- 4 zaplanowane inwestycje
(w tym 4 zagrożone)

1,27 mld PLN

budżet części pożyczkowej

- kwota zagrożona: 1,27 mld PLN
- 2 zaplanowane reformy
- 2 zaplanowane inwestycje
(w tym 2 zagrożone)

Komponent D: Efektywność, dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia

Status inwestycji

Inwestycje w trakcie realizacji:

- D2.1.1. „Inwestycje związane z modernizacją i doposażeniem obiektów dydaktycznych w związku ze zwiększeniem limitów przyjęć na studia medyczne”

Budżet: 3,1 mld PLN | Resort odpowiedzialny: Ministerstwo Zdrowia

Inwestycje nierozpoczęte:

- D1.1.1. „Rozwój i modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych”

Budżet: 9,3 mld PLN | Resort odpowiedzialny: Ministerstwo Zdrowia

- D1.1.2. „Przyspieszenie procesów transformacji cyfrowej ochrony zdrowia poprzez dalszy rozwój usług cyfrowych w ochronie zdrowia”

Budżet: 4,4 mld PLN | Resort odpowiedzialny: Ministerstwo Zdrowia

- D3.1.1. „Kompleksowy rozwój badań w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu”

Budżet: 1,2 mld PLN | Resort odpowiedzialny: Ministerstwo Zdrowia | Jednostka Wykonawcza: ABM

- D1.2.1. „Rozwój opieki długoterminowej poprzez modernizację infrastruktury podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym”

Budżet: 660 mln PLN | Resort odpowiedzialny: Ministerstwo Zdrowia

- D3.2.1. „Rozwój potencjału sektora leków i wyrobów medycznych – inwestycje związane z produkcją w Polsce API”

Budżet: 610 mln PLN | Resort odpowiedzialny: Ministerstwo Zdrowia | Jednostka Wykonawcza: BGK

Komponent E: Zielona, inteligentna mobilność

Budżet

28,38 mld PLN

budżet komponentu

- 4 zaplanowane reformy
- 8 zaplanowanych inwestycji

27,5 mld PLN

budżet części grantowej

- kwota zagrożona: ~ 11,3 mld PLN
- 3 zaplanowane reformy
- 7 zaplanowanych inwestycji
(w tym 6 zagrożonych)

880 mln PLN

budżet części pożyczkowej

- kwota zagrożona: 880 mln PLN
- 1 zaplanowana reforma
- 1 zaplanowana inwestycja
(w tym 1 zagrożona)

Komponent E: Zielona, inteligentna mobilność

Status inwestycji

Inwestycje w trakcie realizacji:

- E1.1.1. „Wsparcie dla gospodarki niskoemisyjnej”
Budżet: 4,9 mld PLN | Resort odpowiedzialny: MKiŚ
- E2.1.1. „Linie kolejowe”
**Budżet: 10,5 mld PLN | Resort odpowiedzialny: MI
Jednostka Wykonawcza: CUPT**
- E2.1.2. „Pasażerski tabor kolejowy”
**Budżet: 5,1 mld PLN | Resort odpowiedzialny: MI
Jednostka Wykonawcza: CUPT**
- E2.2.1. „Inwestycje w bezpieczeństwo transportu”
**Budżet: 3,07 mld PLN | Resort odpowiedzialny: MI
Jednostka Wykonawcza: CUPT**
- E2.2.2. „Cyfryzacja transportu”
**Budżet: 1,5 mld PLN | Resort odpowiedzialny: MI
Jednostka Wykonawcza: CUPT**

Inwestycje nierozpoczęte:

- E1.2.1. „Zeroemisyjny transport zbiorowy w miastach (tramwaje)”
Budżet: 880 mln PLN | Resort odpowiedzialny: MI | Jednostka Wykonawcza: CUPT
- E2.1.3. „Projekty intermodalne”
Budżet: 770 mln PLN | Resort odpowiedzialny: MI | Jednostka Wykonawcza: CUPT

Brak informacji:

- E1.1.2. „Zeroemisyjny transport publiczny”
Budżet: 1,66 mld PLN | Resort odpowiedzialny: MI, MKiŚ | Jednostka Wykonawcza: CUPT, NFOŚiGW

Komponent G: RePowerEU

Budżet

Jest to nowa część Krajowego Planu Odbudowy, włączona w zakres programu pod koniec 2023 r. (w ramach I rewizji).

W większości przypadków brak jest szczegółowych informacji na temat stanu zaawansowania poszczególnych inwestycji.

111,26 mld PLN

budżet komponentu

- 7 zaplanowanych reform
- 9 zaplanowanych inwestycji

12,13 mld PLN

budżet części grantowej

- kwota zagrożona: 12,13 mld PLN
- 4 zaplanowane reformy
- 6 zaplanowanych inwestycji
(w tym 6 zagrożonych)

99,13 mld PLN

budżet części pożyczkowej

- kwota zagrożona: 99,13 mld PLN
- 3 zaplanowane reformy
- 3 zaplanowane inwestycje
(w tym 3 zagrożone)

Komponent G: RePowerEU

Status inwestycji: część grantowa i część pożyczkowa

Inwestycje nierozpoczęte (część grantowa):

- G1.1.1. „Rozwój sieci przesyłowych, inteligentna infrastruktura elektroenergetyczna”
Budżet: 2,64 mld PLN | Resort odpowiedzialny: MKiŚ/MRiRW
- G1.1.2. „Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne”
Budżet: 829 mln PLN | Resort odpowiedzialny: MRiT
- G1.1.3. „Systemy magazynowania energii”
Budżet: 880 mln PLN | Resort odpowiedzialny: MKiŚ
- G1.1.4. „Budowa lub modernizacja sieci dystrybucyjnych energii elektrycznej na obszarach wiejskich w celu umożliwiania przyłączenia nowych źródeł OZE”
Budżet: 4,28 mld PLN | Resort odpowiedzialny: MKiŚ
- G1.1.5. „Zero i niskoemisyjny transport zbiorowy (autobusy), subinwestycja dot. zeroemisyjnego transportu”
Budżet: 3,32 mld PLN | Resort odpowiedzialny: MI, MKiŚ
- G1.2.1. „Wsparcie instytucji realizujących reformy i inwestycje REPowerEU”
Budżet: 185 mln PLN | Resort odpowiedzialny: MFiPR

Inwestycje nierozpoczęte (część pożyczkowa):

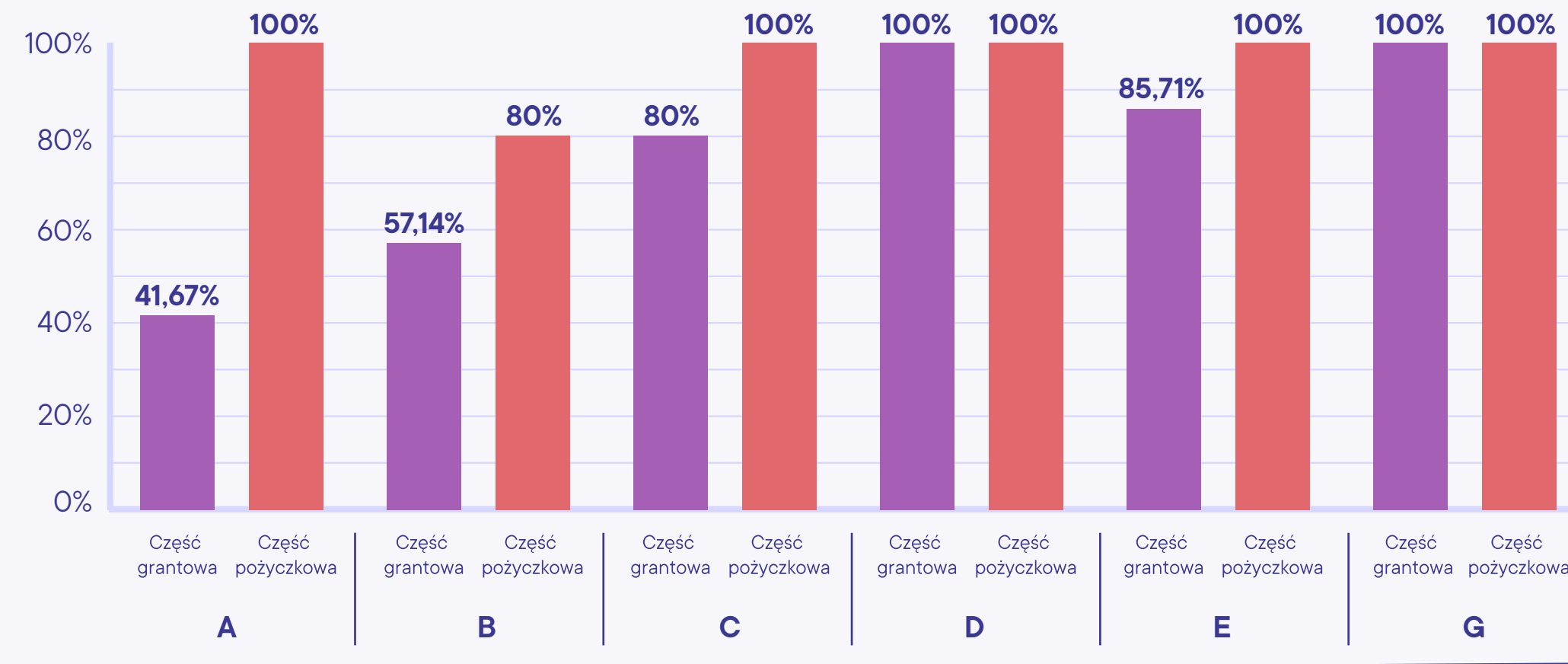
- G1.3.1. „Wsparcie na rzecz krajowego systemu energetycznego (Fundusz wsparcia energetyki)”
Budżet: 73,04 mld PLN | Resort odpowiedzialny: MKiŚ
- G1.3.2. „Budowa morskich farm wiatrowych (Fundusz na rzecz morskiej energetyki wiatrowej)”
Budżet: 21,03 mld PLN | Resort odpowiedzialny: MAP
- G2.1.1. „Budowa infrastruktury gazu ziemnego umożliwiającej dalszą dywersyfikację dostaw i zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego w kontekście krajowym i regionalnym”
Budżet 5,06 mld PLN | Resort odpowiedzialny: MKiŚ

Podsumowanie i rekomendacje

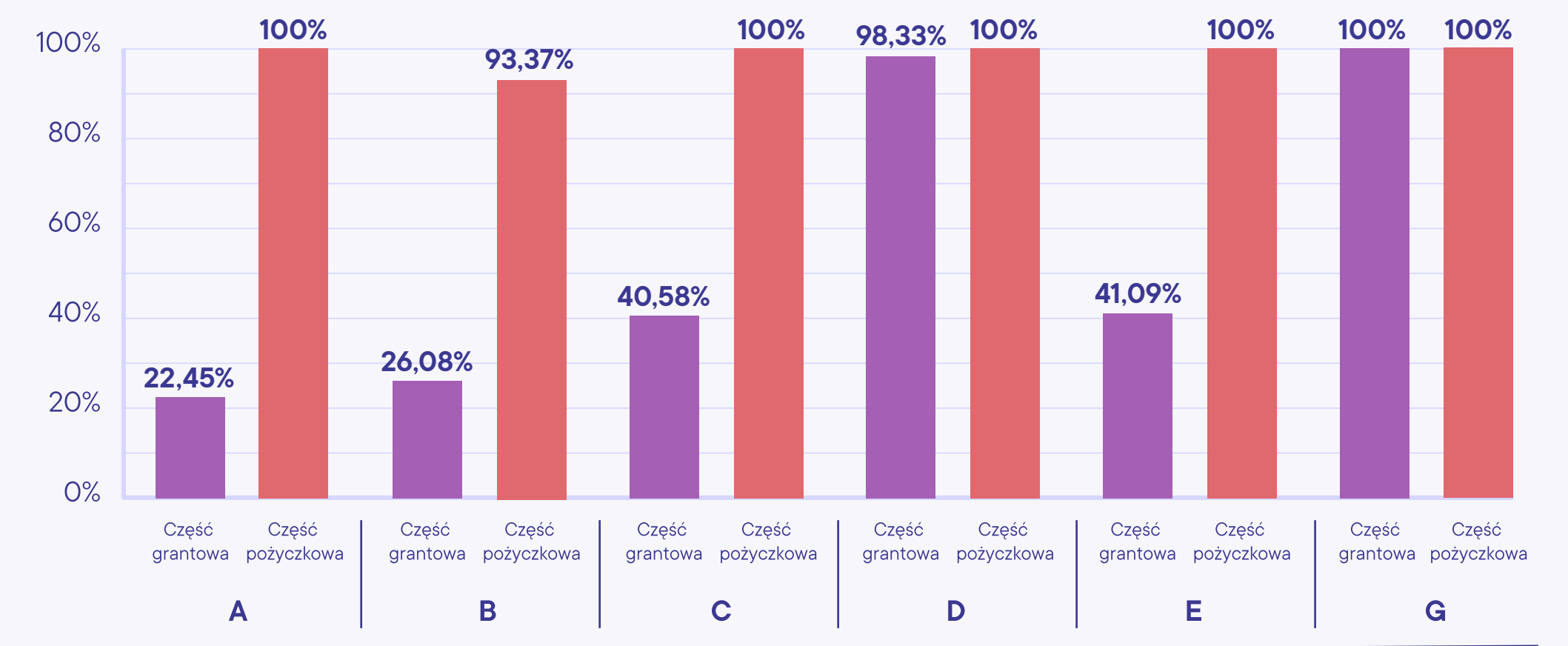

Podsumowanie i rekomendacje

% zagrożonych inwestycji w komponentach

% zagrożonego budżetu komponentów

Liczba zagrożonych inwestycji w komponentach

Zagrożony budżet komponentów (mld PLN)

Podsumowanie i rekomendacje

- **Krajowy Plan Odbudowy oraz stosowana przez MFIPR oraz poszczególne resorty polityka informacyjna jest skrajnie nietransparentna** – opinia publiczna ma utrudniony dostęp do informacji wskazujących na stan zaawansowania poszczególnych reform i inwestycji. Również wnioski składane do poszczególnych resortów w trybie dostępu do informacji publicznej nie zawsze skutkowały uzyskaniem transparentnej informacji o stanie zaawansowania poszczególnych inicjatyw zaplanowanych w ramach KPO.
- W obliczu bardzo krótkiego okresu na zakończenie realizacji inwestycji w ramach KPO (sierpień 2026 r.) **kluczowe jest podjęcie niezwłocznego dialogu z Komisją Europejską** mającego na celu urealnienie założeń Krajowego Planu Odbudowy.
- Już dziś widać, że część inwestycji – biorąc pod uwagę stan przygotowań do ich wdrażania – nie będzie mogła być zrealizowana w wymaganym horyzoncie czasowym.
- **Z przeglądu KPO na początku 2024 r. wyłania się obraz niemal całkowitego zaniedbania części pożyczkowej programu** – zamknięto w zasadzie tylko jedno postępowanie konkursowe, które finalnie nie skutkowało zawarciem umowy z wybranym beneficjentem (B2.3.1). Reszta inwestycji jest na stosunkowo wczesnym etapie przygotowań do wdrożenia.
- Wobec tego postulujemy rewizję inwestycji uwzględnionych w części pożyczkowej programu, dla których przewidziane jest udzielanie bezzwrotnego finansowania na rzecz ostatecznych odbiorców wsparcia: niskie zainteresowanie pożyczkowymi instrumentami wsparcia w wielu przypadkach wynika ze stosunkowo niskiej atrakcyjności projektowanego wsparcia finansowego.
- **Stopień zaawansowania i przygotowania poszczególnych inwestycji jest bardzo zróżnicowany pomiędzy poszczególnymi komponentami**, np. realizacja komponentu D (zarówno w części dotacyjnej, jak i pożyczkowej), za którą w przeważającej części odpowiada Ministerstwo Zdrowia, nie została de facto rozpoczęta (identyfikujemy zagrożenie niewydatkowaniem inwestycji opiekujących na 98% budżetu komponentu).

W obliczu faktu, że gros tych inwestycji stanowią projekty infrastrukturalne (D1.1.1, D1.1.2, D2.2.1 czy D1.2.1 oraz D3.2.1) fizyczna realizacja tych przedsięwzięć może okazać się niewykonalna w horyzoncie czasowym KPO.

- Ostrożnie szacując **pula zagrożonych niewykorzystaniem środków wynosi pomiędzy 150 a 210 mld PLN**. Napotykamy dużą trudność w precyzyjnym przybliżeniu tej kwoty ze względu na braki informacyjne oraz mglistą politykę informacyjną stosowaną przez poszczególne resorty.
- **W naszej ocenie, w części grantowej zagrożonych jest ok. 30 inwestycji (spośród 41 ogółem), w ramach których dotychczas niezainwestowane środki opiewają na kwotę ponad 50 mld PLN.**
- **W przypadku części pożyczkowej programu ryzyko niezrealizowania inwestycji dotyczy w zasadzie wszystkich przypadków (najbardziej zaawansowana wydaje się realizacja inwestycji B3.5.1), a zagrożona może być niemal cała kwota przypadająca na część pożyczkową programu (przekraczająca 150 mld PLN).**
- **Oznacza to, że na ok. 2,5 roku przed zakończeniem wdrażania KPO za ryzykowne należy uznać inwestycje opiewające na co najmniej 50% całkowitego budżetu Krajowego Planu Odbudowy.**
- W związku z tym zasadnym wydaje się zidentyfikowanie tych obszarów Krajowego Planu Odbudowy, w których potrzeby rozwojowe są nadal niezaspokojone, cele inwestycji wpisują się w priorytety zatwierdzonego przez KE programu, a ramy instytucjonalne umożliwiają sprawny wybór i realizację przedsięwzięć. Wśród tego typu obszarów wymienić można z pewnością:
 - Transfer oszczędności do Komponentu A programu, w którym stopień zaawansowania realizacji poszczególnych reform jest stosunkowo najwyższy, a budżety niektórych inwestycji były – z niejasnych powodów – ograniczane (także w ramach ostatniej rewizji). Dotyczy to choćby inwestycji A1.2.1. „Inwestycje dla przedsiębiorstw w produkty, usługi i kompetencje pracowników oraz kadry związane z dywersyfikacją działalności” (1,41 mld PLN) czy też inwestycji A2.1.1.

1. Rozporządzenia MFIPR z dnia 17 listopada 2022 r. w sprawie wykazu inwestycji w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności kwalifikujących się do objęcia wsparciem o charakterze bezzwrotnym oraz w ramach których wsparcie zwrotne przyznawane w formie pożyczki może podlegać umorzeniu

Podsumowanie i rekomendacje

„Inwestycje wspierające robotyzację i cyfryzację w przedsiębiorstwach”, dla której pula złożonych wniosków przekracza kwotę dostępnej alokacji.

- Zasadnym wydaje się również zasilenie dodatkowymi środkami następujących inwestycji w części grantowej KPO:
 - A2.2.1. „Inwestycje we wdrażanie technologii i innowacji środowiskowych, w tym związanych z GOZ”, zwłaszcza w części planowanej do obsługi przez PARP (obecnie 360 mln PLN).
 - E2.1.3. „Projekty intermodalne” (dziś 770 mln PLN).
- Zmiana formy docelowego finansowania na rzecz ostatecznych odbiorców wsparcia w ramach inwestycji zaplanowanych w części pożyczkowej programu skierowanych do przedsiębiorstw (co najmniej na formę mieszaną, zakładając finansowanie pożyczkowe z istotną częścią umorzeniową):
 - B1.2.1. „Efektywność energetyczna i OZE w przedsiębiorstwach – inwestycje o największym potencjale redukcji gazów cieplarnianych” (1,3 mld PLN).
 - D3.2.1. „Rozwój potencjału sektora leków i wyrobów medycznych – inwestycje związane z produkcją w Polsce API” (610 mln PLN).
- Zasadnym wydaje się przeniesienie większego ciężaru odpowiedzialności za wydatkowanie środków na podmioty prywatne – tj. poprzez zaplanowanie i ogłoszenie naborów konkursowych w trybie konkurencyjnym. Przyczyniłoby się to do odciążenia administracji publicznej, potencjalnie podniosłoby poziom innowacyjności przedsiębiorstw operujących na rynku polskim oraz podniosłoby poziom inwestycji sektora prywatnego.
- Dodatkowo **kluczowa wydaje się rewizja mierników wykonania poszczególnych inwestycji**, pomniejszenie budżetów inwestycji, dla których perspektywa realizacyjna w zasadzie czyni

te projekty wirtualnymi. Uwolnionymi w ten sposób środkami zasilone powinny zostać inwestycje, względem których udało się zorganizować proces selekcji i wyboru projektów, a potrzeby finalnych odbiorców wsparcia są nadal niezaspokojone.

Niestety ponad 2 lata zaniechań, faktycznej blokady uruchomienia KPO i brak przygotowań projektów do realizacji, czyni KPO bombą z opóźnionym zapłonem. Naszym podstawowym przesłaniem i celem tego raportu jest rozbrojenie tej bomby i przekierowanie środków, tak aby ich wykorzystanie było możliwe. Nie ulega żadnej wątpliwości, że obecnie sukces tego procesu zależy od sprawności polskiej administracji i instytucji publicznych zaangażowanych w proces dystrybucji środków z KPO. Mamy też nadzieję, że głos sektora przedsiębiorców zostanie realnie wysłuchany i znajdzie to odzwierciedlenie w zrewidowanym KPO.

*Przyjęty w raporcie kurs euro: 4,4 PLN.

Autorzy raportu

Michał Gwizda

partner zarządzający
Dotacje i Ulgi Podatkowe

michal.gwizda@crido.pl

Łukasz Kościjańczuk

partner
Dotacje i Ulgi Podatkowe

lukasz.koscijanczuk@crido.pl

Robert Saraczyn

konsultant
Dotacje i Ulgi Podatkowe

robert.saraczyn@crido.pl

we współpracy z zespołem Dotacji i Ulg Podatkowych

Nasze kompetencje w obszarze Dotacji i Ulg Podatkowych

Największy zespół na rynku

prawie 70 ekspertów
z różnorodnymi kompetencjami

10 mld PLN

finansowanie uzyskane
dla ponad 500 projektów

Doświadczenie w projektach dla wielu branż

zewnętrzni eksperci, rzecznicy patentowi, jednostki badawczo-
-rozwojowe i naukowe oraz członkostwo w Europejskim Stowarzyszeniu
Konsultantów Innowacji i organizacjach biznesowych w Polsce

Prawie 20 lat doświadczenia

pomagamy klientom zdobywać
finansowanie z funduszy UE
od czasu wejścia Polski do
Unii Europejskiej

9 mld PLN

wartość projektów zarządzanych
i rozliczanych przez nasz zespół

Udział w pracach **komitetów monitorujących i opiniowanie
projektów przepisów o pomocy publicznej** poprzez współpracę
z organizacjami takimi jak ZPP, Lewiatan, BCC

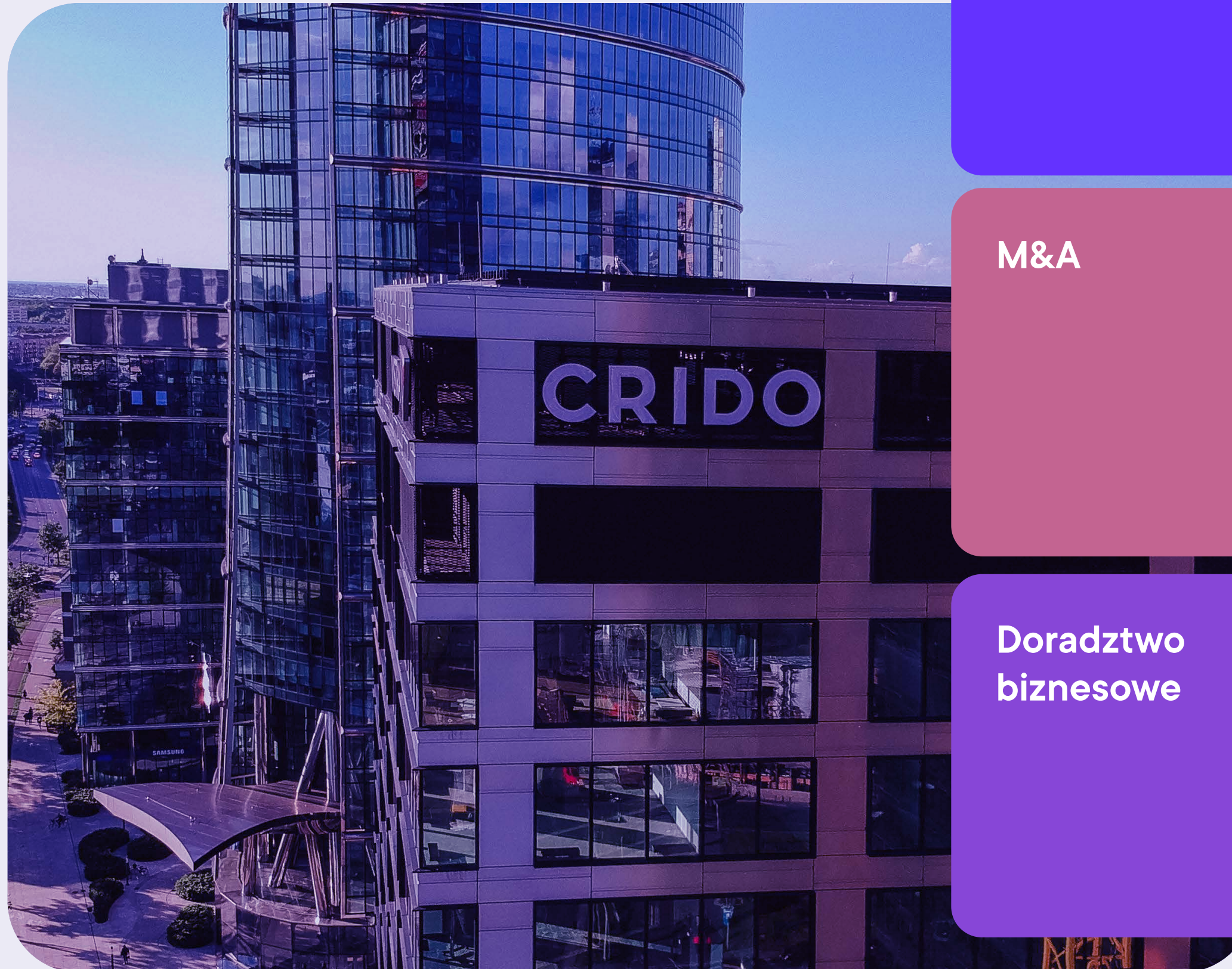
Efektywne łączenie

dotacji i instrumentów
podatkowych

Wsparcie pozostałych zespołów CRIDO

m.in. modelowanie finansowe i wyceny, doradztwo podatkowe
i prawne, finansowanie korporacyjne

CRIDO – wspieramy we wszystkich obszarach prowadzenia i rozwoju biznesu

Doradztwo
podatkowe

Doradztwo
prawne

Fundusze unijne,
zwolnienia
i ulgi podatkowe

M&A

Transformacja
energetyczna i ESG

Modelowanie finansowe
i wyceny

Doradztwo
biznesowe

Rozwiązania IT
dla biznesu

CRIDOTEKA
– edukacyjna platforma
filmowa

CRIDO

Pomagamy podejmować dobre decyzje.

Widzimy więcej.

Disclaimer

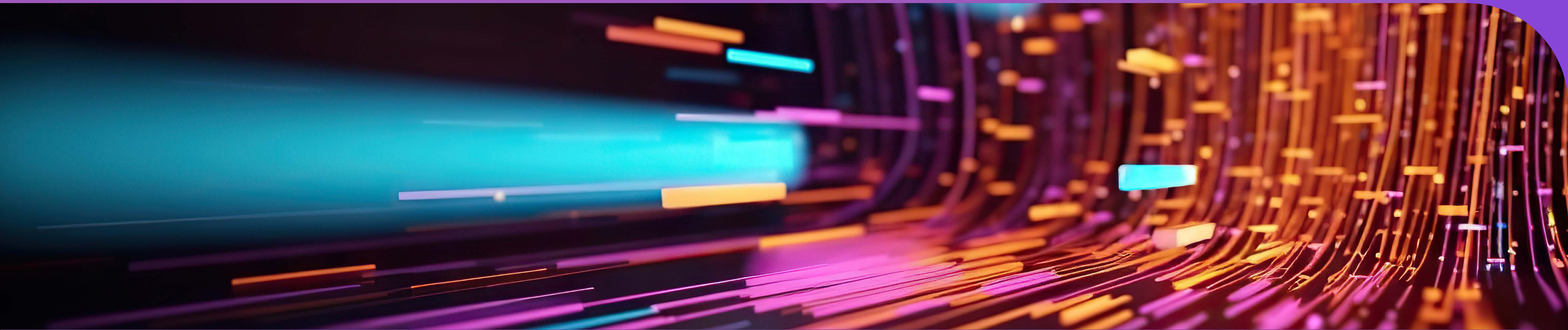
Każda informacja zawarta w niniejszym raporcie jest dostępna nieodpłatnie. Publikacja nie ma charakteru reklamowego i służy wyłącznie celom informacyjnym.

Żadna informacja zawarta w niniejszym materiale nie stanowi porady prawnej ani oferty, w tym w rozumieniu art. 66 § 1 Kodeksu cywilnego.

CRIDO Business & Innovation Consulting sp. z o.o. wyłącza swoją odpowiedzialność z tytułu jakichkolwiek roszczeń, strat, żądań lub szkód wynikających lub związanych z korzystaniem z informacji, treści lub materiałów zawartych w prezentacji.

Szczegółowe informacje

o stanie inwestycji realizowanych w ramach poszczególnych komponentów Krajowego Planu Odbudowy

Komponent A: Odporność i konkurencyjność gospodarki

Status inwestycji: część grantowa

Inwestycje zakończone:

- A3.1.1. „Wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie” – 1,76 mld PLN: nabór rozstrzygnięty przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji w kwietniu 2023 r. – 63 projekty wybrane do dofinansowania (1,43 mld PLN)
- 4.2.1. „Wsparcie programów dofinansowania miejsc opieki nad dziećmi 0–3 lat (żłobki, kluby dziecięce) w ramach Maluch+”: środki rozdysponowane w pełnej dostępnej puli (zwiększonej w ramach rewizji do poziomu 1,87 mld PLN) na finansowanie działań w ramach programu Maluch+.
- A4.3.1. „Programy wsparcia inwestycyjnego umożliwiające w szczególności rozwój działalności, zwiększenie udziału w realizacji usług społecznych, oraz poprawę jakości reintegracji w podmiotach ekonomii społecznej” (198 mln PLN): postępowanie konkursowe zakończone, projekty wybrane do wsparcia.

Inwestycje częściowo zrealizowane:

- A1.2.1. „Inwestycje dla przedsiębiorstw w produkty, usługi i kompetencje pracowników oraz kadry związane z dywersyfikacją działalności”: na początku stycznia 2024 PARP dokonał wyboru 5 pośredników, konkursy dla przedsiębiorców nie zostały jeszcze uruchomione. W wyniku rewizji budżet programu wyniesie 1,41 mld PLN (w miejsce pierwotnie planowanych 2,2 mld PLN).

Inwestycje w trakcie realizacji:

- A1.4.1. „Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu” (5,57 mld PLN). Wg danych ARiMR w ramach organizowanych przez Agencję postępowań konkursowych zawarto do tej pory umowy z ponad 40 tys. odbiorcami ostatecznymi wsparcia, rozdysponowując kwotę prawie 2,8 mld PLN (co stanowi ok. 50% wartości inwestycji)
- A2.1.1. „Inwestycje wspierające robotyzację i cyfryzację w przedsiębiorstwach” (1,98 mld PLN): z końcem listopada 2023 r. Ministerstwo Aktywów Państwowych zakończyła dwa postępowania konkursowe (w tym 1 postępowanie w trybie konkurencyjnym) – pula złożonych wniosków przekracza kwotę dostępnej alokacji.
- A2.2.1. „Inwestycje we wdrażanie technologii i innowacji środowiskowych, w tym związanych z GOZ” (713 mln PLN): planowane na II kw. 2024 uruchomienia konkursów GOZ w NCBR i PARP.
- A2.4.1. „Inwestycje w rozbudowę potencjału badawczego” (2,16 mld PLN): przeprowadzono dwa postępowania konkursowe przez OPI (ostatnie z nich zakończone 31.01.2024 r.) na łączną kwotę ok. 1,7 mld PLN.
- A4.1.1. „Inwestycje wspierające reformę instytucji rynku pracy” (228,8 mln PLN): środki dystrybuowane przez MRiPS w ramach projektów pozakonkursowych. Zarówno aktualnie realizowane umowy, jak i kolejne udzielane są/będą w ramach zamówień publicznych prowadzonych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. W ramach inwestycji zaplanowano do realizacji następujące działania:
 - Zadania związane z realizacją działań dla publicznych służb zatrudnienia (dotychczas wydatkowano - 865 795,45 zł), planuje się realizację szkoleń ogólnych dla pracowników PSZ, szkoleń dla pracowników PSZ z przepisów wynikających z ustaw i szkolenia z narzędzi IT oraz działania promocyjno-informacyjne realizowane;
 - Zadania związane z rozwojem systemów teleinformatycznych wykorzystywanych przez publiczne służby zatrudnienia oraz modernizacją infrastruktury teleinformatycznej wykorzystywanej na ich rzecz (dotychczas wydatkowano ok. 3,04 mln zł);

Komponent A: Odporność i konkurencyjność gospodarki

Status inwestycji: część grantowa (cd.) i część pożyczkowa

Inwestycje nierozpoczęte (część grantowa):

- A1.2.2. „Wsparcie przygotowania terenów inwestycyjnych pod potrzeby inwestycji o kluczowym znaczeniu dla gospodarki” - 1,32 mld PLN. Podczas prac przygotowawczych do inwestycji A1.2.2. Ministerstwo Rozwoju i Technologii zidentyfikowało ryzyko braku zainteresowania potencjalnych odbiorców końcowych inwestycji, a tym samym niewywiązanie się z obowiązków wynikających z KPO, w tym terminowej realizacji kamienia milowego w postaci gotowych terenów inwestycyjnych.
- A1.3.1. „Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego” – 880 mln PLN: 16.02.2024 r. wystartował nabór wniosków z planem rozdysponowania pełnej puli.
- A2.3.1. „Rozbudowa i wyposażenie centrów kompetencji (specjalistyczne ośrodki szkoleniowe, ośrodki wsparcia wdrożeń, centra monitorowania) oraz infrastruktura do zarządzania przemysłem pojazdów bezałogowych, jako ekosystem innowacji” (176 mln PLN): trwają prace nad uruchomieniem naboru przez CUPT (w ramach rewizji dokonano obniżenia budżetu inwestycji o 545,6 mln PLN do poziomu 176 mln PLN)

Inwestycje nierozpoczęte (część pożyczkowa):

- A2.5.1. „Program wspierania działalności podmiotów sektora kultury i przemysłów kreatywnych na rzecz stymulowania ich rozwoju” (418 mln PLN): planowany konkurs, nie został jeszcze ogłoszony (wg planu I kw. 2024 r.).
- A2.6.1. „Rozbudowa krajowego systemu serwisów monitoringowych, produktów, narzędzi analitycznych i usług i towarzyszącej infrastruktury wykorzystujących dane satelitarne”: Inwestycja podzielona na dwie części (łącznie 660 mln PLN; MRiT – 184 mln PLN, MON – ok. 484 mln PLN). Polska Agencja Kosmiczna będzie realizować część inwestycji – Budowę Narodowego Systemu Informacji Satelitarnej (NSIS) – poprzez postępowania przetargowe (do tej pory zrealizowano jedynie działania przygotowawcze). Uzupełnieniem będzie projekt MikroGlob realizowany przez Ministerstwo Obrony Narodowej we współpracy z MRiT i POLSA, polegający na budowie 4 mikrosatelitów obserwacyjnych.

Komponent B: Zielona energia i zmniejszenie energochłonności

Status inwestycji: część grantowa

Inwestycje w trakcie realizacji:

- B1.1.2. „Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych” (14,08 mld PLN): zasadnicza część inwestycji znajduje się w dyspozycji Ministerstwa Klimatu i Środowiska i jest przeznaczona na wsparcie w zakresie budynków mieszkalnych jednorodzinnych w ramach programu „Czyste powietrze” (budżet 60 mld PLN). Na dzień 9.02.2024 r. złożonych zostało 779 681 wniosków na kwotę blisko 23 mld PLN dofinansowania. Dotychczas podpisano 660 463 umowy na 17,84 mld PLN (w tym wypłacono już 9 mld PLN).
 - Nabór dla budynków wielorodzinnych ma charakter ciągły i został rozpisany przez MRiT na okres od 1.02.2023 do 30.06.2026 z pulą środków wynoszącą 448 mln PLN. Od rozpoczęcia naboru wniosków 1 lutego 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. złożono 3740 wniosków o wsparcie w ramach oferowanych instrumentów na łączną kwotę dofinansowania w wysokości 301,2 mln zł.
- B1.1.3. „Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej szkół” (1,28 mld PLN): planowane jest wykorzystanie wyników przeprowadzonego w 2020 r. naboru wniosków w ramach Mechanizmu Finansowego EOG (MF EOG), gdzie pula złożonych wniosków w zakresie efektywności energetycznej budynków szkolnych wielokrotnie przewyższyła dostępną alokację. W przypadku niepełnego wykorzystania alokacji środków KPO przez pozytywnie ocenione wnioski z naboru MF EOG zostaną uruchomione kolejne nabory.
- B1.1.4. „Zwiększenie efektywności energetycznej obiektów lokalnej aktywności społecznej”: uruchomiony nabór ciągły od dnia 31.07.2023 do wyczerpania alokacji; budżet: 300 mln PLN. Udział procentowy dotychczas złożonych wniosków w całej puli wynosi jedynie 16,57% (stan na dzień 25.01.2024 r.)
- B2.2.3. „Budowa infrastruktury terminalowej offshore” (1,61 mld PLN): aktualnie trwa nabór w trybie niekonkurencyjnym na realizację budowy terminala instalacyjnego w Gdańsku. W ramach działań przewidzianych na bieżący rok, planowane jest uruchomienie naboru dla ostatniego zadania realizowanego w ramach alokacji B2.2.3. Budowa infrastruktury terminalowej offshore - Budowy terminali serwisowych offshore. Ministerstwo Infrastruktury, wobec redukcji budżetu inwestycji o 308 mln PLN, nie identyfikuje niezagospodarowanych środków finansowych w ramach tej inwestycji.

Inwestycje nierozpoczęte:

- B3.1.1. „Inwestycje w zrównoważoną gospodarkę wodno-ściekową na terenach wiejskich” (897,6 mln PLN): trwają prace przygotowawcze przed uruchomieniem pierwszego naboru wniosków. Z uwagi na spodziewane zainteresowanie tym wsparciem zakłada się, że będzie to jedyny nabór w tej inwestycji. Tym samym żadne środki w ramach tej inwestycji nie zostały dotychczas wykorzystane.

Brak informacji:

- B1.1.1. „Inwestycje w źródła ciepła w systemach ciepłowniczych” (1,32 mld PLN): nabór w trybie ciągłym, z możliwością trybu konkursowego. Planuje się wykorzystanie rozstrzygnięć II naboru programu priorytetowego NFOŚiGW ciepłownictwo powiatowe uruchomionego 01.10.2020 r. oraz kolejnych naborów.
- B2.1.1. „Inwestycje w technologie wodorowe, wytwarzanie, magazynowanie i transport wodoru” (3,52 mld PLN): realizowany poprzez wsparcie projektów indywidualnych (z ew. możliwością uruchomienia naboru konkursowego).

Komponent B: Zielona energia i zmniejszenie energochłonności

Status inwestycji: część pożyczkowa

Inwestycje w trakcie realizacji:

- B3.5.1. „Inwestycje w energooszczędne budownictwo mieszkaniowe dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach”: budżet inwestycji uległ redukcji z początkowych 3,32 mld PLN do 2,56 mld PLN; 30.09.2023 r. zakończył się nabór z pulą środków w wysokości 672 mln PLN; brak informacji o wynikach naboru. Zgodnie z informacją BGK przekazaną wg stanu na 31.12.2023 r. beneficjenci złożyli 38 wniosków na 1811 lokali mieszkalnych. Ogłoszenie kolejnego naboru wniosków planowane jest na początku 2024 r., po zakończeniu kwalifikacji wniosków z naboru, który miał miejsce w 2023 r. Wnioski będą mogły być składane do końca września 2024 r. W przypadku niezłożenia przez beneficjentów w ramach kolejnego naboru wniosków wyczerpujących pulę środków dostępnych w KPO na realizację inwestycji B3.5.1., istnieje możliwość ogłaszania kolejnych naborów wniosków.

Inwestycje nierozpoczęte:

- B1.2.1. „Efektywność energetyczna i OZE w przedsiębiorstwach – inwestycje o największym potencjale redukcji gazów cieplarnianych” (1,32 mld PLN): na II kw. 2024 r. zaplanowano nabór w naborze ciągłym.
- B3.2.1. „Inwestycje w neutralizację ryzyka i rekultywację wielkoobszarowych terenów przemysłowych i Morza Bałtyckiego”: budżet inwestycji został zredukowany z początkowych 880 mln PLN do 409,2 mln PLN (usunięcie projektu Huty Sendzimira o wartości 514,8 mln PLN i dodanie projektu Zakładów „Wistom” o wartości 44 mln PLN). MRiT, w porozumieniu z Nowy Centrum Administracyjnym Sp. z o.o., odstąpił od realizacji tej inwestycji w ramach KPO. Środki przeznaczone na tę inwestycję (pula pożyczkowa) zostały rozdysponowane na inne inwestycje przez koordynatora KPO – Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej (MFIPR).
- B3.3.1. „Inwestycje w zwiększanie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich”: 20.11.2023 r. zakończyły się konsultacje społeczne dot. kryteriów wyboru przedsięwzięć w ramach inwestycji; brak informacji o wynikach konsultacji; zmniejszono budżet projektu z 2,93 mld PLN do 1,272 mld PLN, czyli do kwoty dla której budżet państwa refinansuje wydatki; trwają prace wdrożeniowe nad uruchomieniem pierwszego naboru wniosków. Żadne środki w ramach tej inwestycji nie zostały jeszcze wykorzystane.
- B3.4.1. „Inwestycje na rzecz zielonej transformacji miast”: budżet został zwiększony z pierwotnie planowanej kwoty 12,3 mld PLN do 39,1 mld PLN, a termin wydłużony do 31.08.2026 r. Uruchomienie naboru wniosków jest jednak planowane dopiero na I/II kw. 2024 r.

Komponent C: Cyfrowa transformacja

Status inwestycji: część grantowa

Inwestycje w trakcie realizacji:

- C.1.1.1. „Zapewnienie dostępu do bardzo szybkiego Internetu na obszarach białych plam” (6,3 mld PLN): Dotychczas ogłoszona dwa postępowania konkursowe. Pierwsze postępowanie przeprowadzone zostało w okresie od 4 lipca do 4 sierpnia 2023 r. (kwota alokacji: 4,25 mld PLN). W jego wyniku wyznaczono 250 obszarów konkursowych. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni złożyli wnioski na 187 obszarów. Rekomendowano do wsparcia 185 projektów, dofinansowując je kwotą 3,34 mld PLN.
 - Od 4 września do 18 października 2023 r. w ramach inwestycji C.1.1.1. prowadzony był nabór uzupełniający, z alokacją prawie 1,5 mld zł, którego celem było zagospodarowanie pozostałych 63 obszarów.
 - Do tej pory zawarto 144 umowy na łączną kwotę prawie 2,73 mld PLN.
 - W MC trwają prace nad szacowaniem kosztów zapewnienia dostępu do szybkiego Internetu w białych plamach, które nie zostały zagospodarowane w ramach KPO, a także przy udziale środków polityki spójności (w ramach FER) - to informacja kluczowa dla dalszego procesu ustalania warunków interwencji.
- C2.1.2. „Wyrównanie poziomu wyposażenia szkół w przenośne urządzenia multimedialne - inwestycje związane ze spełnieniem minimalnych standardów sprzętowych” (2,42 mld PLN): w postępowaniu przetargowym wyłoniono 14 firm, które spełniły kryteria przetargowe na dostarczenie 394 tys. laptopów dla uczniów 4. klas o łącznej wartości 1,18 mld PLN.
- Poza zakupem laptopów dla uczniów aktualnie realizowany jest program Laptop dla Nauczyciela.
- C3.1.1. „Cyberbezpieczeństwo – CyberPL, infrastruktura przetwarzania danych optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo”: w ramach subinwestycji Cyberbezpieczeństwo – Cyber PL (przewidziany budżet 2,35 mld PLN), planowane jest uruchomienie czterech projektów:
 1. Utworzenie lub rozwój przynajmniej 5 sektorowych Zespołów Reagowania na Incydenty Bezpieczeństwa Komputerowego (CSIRT) w sektorach kluczowych w rozumieniu ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa, tj. sektorach: energii, transportu, ochrony zdrowia, bankowości i infrastruktury rynków finansowych, infrastruktury cyfrowej, zaopatrzenia w wodę oraz dla

- przedsiębiorców komunikacji elektronicznej – planowany termin uruchomienia naboru – I kwartał 2024 r.
- 2. Podłączenie 385 nowych podmiotów krajowego systemu cyberbezpieczeństwa do zintegrowanego systemu zarządzania cyberbezpieczeństwem (system S46) oraz dalszy rozwój tego systemu – planowany termin uruchomienia naboru – I kwartał 2024 r.
- 3. Utworzenie wojewódzkich zespołów specjalistów cyberbezpieczeństwa działających lokalnie i wspierających podmioty publiczne w obsłudze incydentów i odzyskiwaniu danych oraz prowadzeniu działań podnoszących świadomość o cyberbezpieczeństwie – planowany termin uruchomienia naboru – I kwartał 2024 r.
- 4. Wsparcie 500 podmiotów krajowego systemu cyberbezpieczeństwa w modernizacji i rozbudowie infrastruktury cyberbezpieczeństwa w sieciach IT, w tym wsparcie podmiotów wykorzystujących technologie informacyjne (IT) oraz operacyjne (OT) stosowane w przemysłowych systemach sterowania (ICS) – planowany termin uruchomienia naboru – III kwartał 2024 r.

Planowane terminy uruchomienia tych naborów przez CPPC mogą jeszcze ulec zmianie.

Nabór dla inwestycji C3.1.1. Cyberbezpieczeństwo – CyberPL, infrastruktura przetwarzania danych optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo zakończony 29 września 2023 r. otrzymał pozytywną ocenę ekspertów w dniu 7 grudnia 2024. Budżet na całość projektu KCPD wynikający z obecnych zapisów KPO to 829,15 mln PLN. Konkurs został ogłoszony na pierwszy etap projektu - fazę projektową i przygotowawczą, gdzie założono alokację w wysokości 85 mln. Na drugi etap inwestycji - fazę budowlaną planowany jest do ogłoszenia kolejny nabór na przełomie 2024/2025.

Ponadto w odniesieniu do inwestycji C3.1.1 „Cyberbezpieczeństwo – CyberPL, infrastruktura przetwarzania danych optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo”, Polska notyfikowała 3 z 6 pierwotnie zgłoszonych projektów Atende Industries sp. z o.o., CloudFerro SA oraz Oktawave SA. ...

Komponent C: Cyfrowa transformacja

Status inwestycji: część grantowa

Inwestycje w trakcie realizacji:

... W dniu 5 grudnia 2023 r. została wydana przez KE decyzja o notyfikacji State Aid SA.102527 (2023/N), w której KE zatwierdziła projekty wymienionych trzech przedsiębiorców oraz wymieniła trzy pozostałe jednostki, jako Indirect Partners: Operatora Chmury Krajowej Sp. z o.o., Politechnikę Gdańską oraz Phoenix Systems sp. z o.o.

W celu przeprowadzenia naboru krajowego i zawarcia umów o dofinansowanie 7 sierpnia 2023 r. zostało zawarte Porozumienie w sprawie powierzenia zadań związanych z realizacją inwestycji w ramach planu rozwojowego pomiędzy Ministrem Cyfryzacji, jako Instytucją odpowiedzialną za realizację inwestycji oraz Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, jako Jednostką wspierającą plan rozwojowy.

W rezultacie po decyzji KE, tj. 29 grudnia 2023 r. ogłoszono konkurs nr KPOD.05.10-IW.10-001/23 wniosków o dofinansowanie projektów w ramach mechanizmu IPCEI-CIS (ang. Important Projects of Common European Interest – Cloud Infrastructure and Services), realizowanych przez przedsiębiorców ubiegających się o wsparcie publiczne na podstawie mechanizmu IPCEI (Direct Partners), który potrwa do 23 lutego 2024 r. Drugi nabór wniosków o dofinansowanie projektów nr KPOD.05.10-IW.10-002/23 na podstawie mechanizmów GBER (ang. General Block Exemption Regulation) realizowanych przez uczelnie publiczne (Indirect Partners) potrwa do 22 marca 2024 r.

Inwestycje nierozpoczęte:

- C2.1.1. „E-usługi publiczne, rozwiązania IT usprawniające funkcjonowanie administracji i sektorów gospodarki oraz technologie przełomowe w sektorze publicznym, gospodarce i społeczeństwie” (440 mln PLN): dotychczas podejmowane działania miały na celu stworzenie listy przedsięwzięć indykatorywnych, do realizacji w ramach przedmiotowej Inwestycji, nie przyniosły zakładanego rezultatu. Zgłoszone przedsięwzięcia nie pozwalały na realizację wszystkich założeń i wskaźników przedmiotowej Inwestycji, w związku z czym w czasie zakończonej niedawno rewizji KPO, dokonano zmian w ramach przedmiotowej Inwestycji, w tym zmniejszono wartość alokacji z 1,85 mld PLN do 440 mln PLN (środki przesunięte do innych inwestycji w ramach komponentu C (C1.1.1 oraz C3.1.1).

- Obecnie trwają prace zmierzające do wyłonienia przedsięwzięć, które w jak najpełniejszy sposób zrealizują wskaźniki Inwestycji przy zakładanym budżecie. Wynikiem tego działania będzie stworzenie listy indykatorywnej (pozakonkursowej) przedsięwzięć. Przedsięwzięcia, które znajdują się na przedmiotowej liście zostaną wezwane przez Jednostkę Wspierającą do złożenia wniosków o objęcie wsparciem i po pozytywnej ocenie będą podpisywane umowy.

- W ramach Inwestycji o wsparcie będą mogły się ubiegać jednostki administracji rządowej oraz podmioty im podległe i nadzorowane.

- Powyższe oznacza, że do chwili obecnej kwota 440 mln PLN przypadająca na alokację przedmiotowej Inwestycji nie została wykorzystana.

- C2.1.3. „E-kompetencje” (810 mln PLN): w ramach inwestycji nie jest planowane tworzenie platformy edukacyjnej i komunikacyjnej, natomiast planowane jest przeszkolenie i nabycie kompetencji cyfrowych przez 323 tys. osób do II kw. 2026 r. Przeszkolone mają zostać następujące 4 grupy:

- obywatele (stanowiący 40% osób do przeszkolenia) • osoby wykluczone cyfrowo • urzędnicy • nauczyciele i edukatorzy.

Szkolenia mają doprowadzić do nabycia przynajmniej podstawowego poziomu kompetencji cyfrowych.

Ponadto, w ramach inwestycji przewidziano powołanie Centrum Rozwoju Kompetencji Cyfrowych (CRKC), którego głównym celem jest przyczynienie się do wzmocnienia i usprawnienia systemu koordynacji rozwoju kompetencji cyfrowych w Polsce. Wyżej wspomniane Centrum Rozwoju Kompetencji Cyfrowych zostało utworzone 11 lutego 2022 r.

Łączny szacowany budżet inwestycji wynosi 821,8 mln PLN. Na chwilę obecną nie wydatkowano żadnych środków przewidzianych na realizację inwestycji oraz nie zostały uruchomione żadne nabory w ramach inwestycji C2.1.3.

Trwają prace nad przygotowaniem dokumentacji naborowej do konkursów w ramach, których zostaną wyłonieni Ostateczni Odbiorcy Wsparcia (OOW), którzy będą odpowiedzialni za przygotowanie materiałów szkoleniowych i realizację szkoleń.

Na realizację ww. szkoleń planowane jest przeznaczenie 787,45 mln PLN.

Komponent C: Cyfrowa transformacja

Status inwestycji: część pożyczkowa

Inwestycje nierozpoczęte:

- C2.2.1. „Wyposażenie szkół/institucji w odpowiednie urządzenia i infrastrukturę ICT w celu poprawy ogólnej wydajności systemów edukacji”: dokonano redukcji budżetu z początkowych 3,08 mld PLN do 2,16 mld PLN (przesunięcie części środków dot. LAN do C1.1.1). Dla inwestycji C2.2.1 nie ogłoszono naborów w ramach zadań, dla których Ministerstwo Cyfryzacji pełni rolę Instytucji Odpowiedzialnej za Inwestycje, tj.: C12L: Sale lekcyjne w szkołach zawodowych i placówkach oświaty ogólnokształcącej wyposażone w narzędzia informatyczne umożliwiające zdalne nauczanie oraz C13L: Utworzenie laboratoriów sztucznej inteligencji (AI) oraz nauki, technologii, inżynierii i matematyki (STEM) w szkołach i placówkach oświatowych.

Planowany jest uruchomienie pierwszych naborów w 2024 r. W tej chwili MC nie jest w stanie wskazać liczby, terminów ani warunków konkursów.

W ramach ww. inwestycji nie będą realizowane pożyczki dla szkół na modernizację wewnętrznych sieci LAN. W efekcie zmian wprowadzonych do zapisów KPO w ramach ubiegłorocznej rewizji działania w powyższym zakresie zostały przeniesione do części dotacyjnej. Ich uruchomienie planowane jest w 2024 r.

- C4.1.1. „Wsparcie transformacji cyfrowej przedsiębiorstw z wykorzystaniem chmury obliczeniowej”: 2,86 mld PLN w ramach inwestycji dodanego do KPO w ramach rewizji programu.

Planowane jest wsparcie przedsiębiorstw w zakresie transformacji cyfrowej z wykorzystaniem chmury obliczeniowej – szacowana liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem – 300. Termin realizacji – 2Q 2026.

Komponent D: Efektywność, dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia

Status inwestycji: część grantowa i część pożyczkowa

Inwestycje w trakcie realizacji (część grantowa):

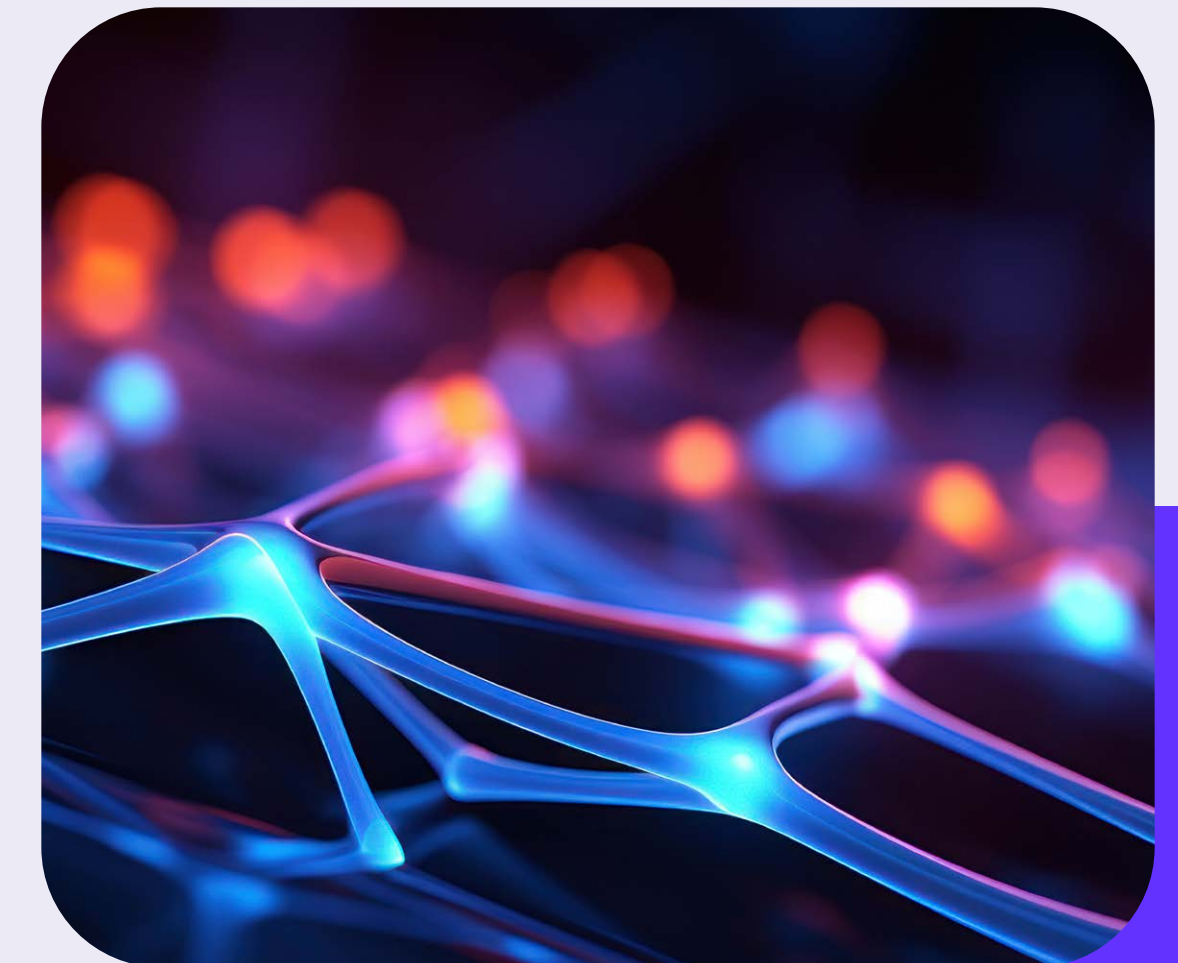
- D2.1.1. „Inwestycje związane z modernizacją i doposażeniem obiektów dydaktycznych w związku ze zwiększeniem limitów przyjęć na studia medyczne” (3,1 mld PLN): dotychczas ogłoszono nabory na kwotę 300 mln PLN; pozostała do zagospodarowania kwota – ok. 2,8 mld PLN.

Inwestycje nierozpoczęte (część grantowa):

- D1.1.1. „Rozwój i modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych” (9,3 mld PLN): wg informacji pozyskanych z Ministerstwa Zdrowia nie rozpoczęto ogłaszania naborów i tym samym realizacji inwestycji.
- D1.1.2. „Przyspieszenie procesów transformacji cyfrowej ochrony zdrowia poprzez dalszy rozwój usług cyfrowych w ochronie zdrowia” (4,4 mld PLN): wg informacji pozyskanych z Ministerstwa Zdrowia nie rozpoczęto ogłaszania naborów i tym samym realizacji inwestycji
- D3.1.1. „Kompleksowy rozwój badań w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu” (1,2 mld PLN): nie rozpoczęto ogłaszania naborów, dla części grantowej (B+R) trwają prace koncepcyjne w Agencji Badań Medycznych nad planowanymi konkursami (których start przewiduje się na marzec/kwiecień br., łączna pula środków 615 mln PLN). W 08.2023 unieważniono postępowanie przetargowe, którego celem był wybór wykonawcy Centrum Badawczo-Analitycznego Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego PZG – Państwowego Instytutu Badawczego (podinwestycja zagrożona). Brak szczegółowych informacji o stanie zaawansowania pomniejszych podobszarów zawartych w inwestycji D3.1.1.

Brak informacji (część pożyczkowa):

- D1.2.1. „Rozwój opieki długoterminowej poprzez modernizację infrastruktury podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym” (660 mln PLN): realizacja inwestycji nie została rozpoczęta, nie ogłoszono naboru wniosków, wg harmonogramu nabory zaplanowano na 2024 r.
- D3.2.1. „Rozwój potencjału sektora leków i wyrobów medycznych – inwestycje związane z produkcją w Polsce API” (610 mln PLN): realizacja inwestycji nie została rozpoczęta, w styczniu miały miejsce konsultacje z przedstawicielami polskiego sektora farmaceutycznego weryfikujące możliwość realizacji projektu w ramach tej inwestycji, wg harmonogramu nabory zaplanowano na III kw. 2024 r.

Komponent E: Zielona, inteligentna mobilność

Status inwestycji: część grantowa

Inwestycje w trakcie realizacji:

- E1.1.1. „Wsparcie dla gospodarki niskoemisyjnej” (4,9 mld PLN): Konkurs w ramach inwestycji został rozpoczęty 24.10.2022 i zakończony 14.11.2022 (budżet konkursu - 4,99 mld PLN). 17.01.2023 została zatwierdzona lista rankingowa z 8 podmiotami.
- E2.1.1. „Linie kolejowe” (10,5 mld PLN): ogłoszono nabory w trybie niekonkurencyjnym na kwotę dostępnej alokacji. Dotychczas podpisano 10 umów na kwotę 6,56 mld PLN. Podpisana została również umowa o wartości 157 mln PLN na projekt „Digitalizacja infrastruktury kolejowej poprzez zabudowę nowoczesnych urządzeń i systemów”. Ministerstwo Infrastruktury nie identyfikuje w ramach inwestycji – E2.1.1. „Linie kolejowe” niezagospodarowanych środków finansowych.
- E2.1.2. „Pasażerski tabor kolejowy” (5,1 mld PLN): nabór wniosków został rozpoczęty 2.05.2023 i zakończony 15.06.2023 (przewidziany budżet - 2,16 mld PLN). Aktualnie trwa etap rozpatrywania wniosków - zakończona została formalna ocena wniosków i trwa procedura wyboru ostatecznych odbiorców wsparcia. Dla Inwestycji E2.1.2. przewidziano nabór w trybie nie konkursowym oraz nabór w ramach konkursu otwartego.
- E2.2.1. „Inwestycje w bezpieczeństwo transportu” (3,07 mld PLN): w ramach ogłoszonego w grudniu 2023 r. naboru: E2.2.1 Inwestycje w bezpieczeństwo transportu, wsparcie mogły otrzymać przedsięwzięcia polegające na budowie 90 km obwodnic, modernizacji 305 miejsc niebezpiecznych na drogach krajowych oraz zainstalowaniu 128 automatycznych urządzeń do nadzoru nad ruchem drogowym.

O objęcie przedsięwzięcia wsparciem mogły ubiegać się Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad oraz Główny Inspektorat Transportu Drogowego.

Do CUPT wpłynęły dwa wnioski o objęcie wsparciem, złożone przez GDDKiA, co pozwoliło na podpisanie umów. Przedsięwzięcie „Budowa obwodnic miejscowości na sieci dróg krajowych zarządzanych przez Generalną Dyrekcję Dróg Krajowych i Autostrad” zakłada finansowanie budowy ponad 90 km

obwodnic na sieci dróg krajowych zarządzanych przez GDDKiA. Są to obwodnice Smolajna, Brzezia oraz Nowego Sącza i Chełmca, po których już dziś poruszają się kierowcy (środki z KPO zrefinansują oddane już inwestycje), a także budowane obecnie obwodnice Grzymiszewa, Ostrowca Świętokrzyskiego, Lipska, Strykowa, Wąchocka, Szczecinka, Gostynia, Pułtuska oraz Suchowoli.

Wybrano te obwodnice, dla których już zostały podpisane umowy lub miały być podpisane wkrótce – żeby realizacja zakończyła się w okresie kwalifikowalności KPO, czyli do końca czerwca 2026 roku.

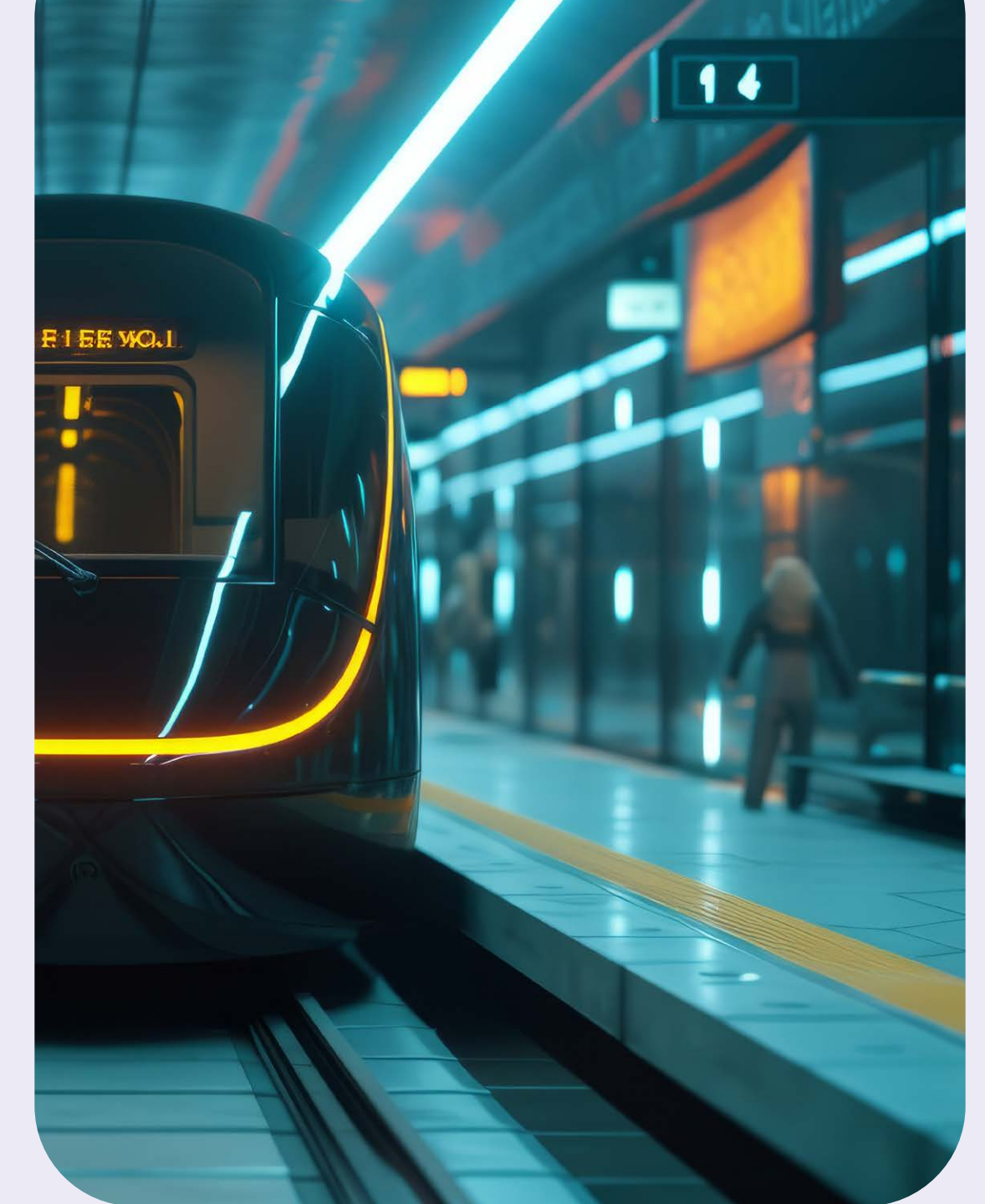
W ramach przedsięwzięcia „Poprawa bezpieczeństwa ruchu na sieci dróg krajowych zarządzanych przez Generalną Dyrekcję Dróg Krajowych i Autostrad” wsparciem objęte zostaną natomiast działania mające wpływ na poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego w 125 lokalizacjach na drogach krajowych zarządzanych przez GDDKiA.

Umowa w zakresie obwodnic została podpisana na kwotę 2 mld zł, a w zakresie zadań BRD na kwotę niemal 290 mln zł.

- E2.2.2. „Cyfryzacja transportu” (1,5 mld PLN): ogłoszono nabór w trybie niekonkurencyjnym i podpisano dotychczas 3 umowy na kwotę 284,3 mln PLN. Nabór w trybie konkurencyjnym obejmujący zakup 160 urządzeń pokładowych tj. Europejskiego Systemu Zarządzania Ruchem Kolejowym (ERTMS) i związane z tym wprowadzenie ich do eksploatacji planowany jest po zakończeniu przez Komisję Europejską procesu notyfikacji rozporządzenia pomocowego. Kwota dofinansowania rozdysponowana w ramach naboru w trybie niekonkurencyjnym oraz planowana do rozdysponowania w ramach naboru w trybie konkurencyjnym wyczerpuje w całości wysokość dostępnej alokacji.

Komponent E: Zielona, inteligentna mobilność

Status inwestycji: część grantowa i część pożyczkowa

Inwestycje nierozpoczęte (część grantowa):

- E2.1.3. „Projekty intermodalne” (770 mln PLN): na 2024 zaplanowano ogłoszenie konkursu z pulą budżetową na poziomie 784 mln PLN.

Brak informacji (część grantowa):

- E1.1.2. „Zeroemisyjny transport publiczny” (1,66 mld PLN). Inwestycja podzielona na dwie subinwestycje: E1.1.2.1. oraz E1.1.2.2 (przeniesiona do REPowerEU).

Inwestycje nierozpoczęte (część pożyczkowa):

- E1.2.1. „Zeroemisyjny transport zbiorowy w miastach (tramwaje)” (880 mln PLN): ogłoszenie naboru planowane jest na I kwartał 2024 r.; obecnie finalizowany jest proces przygotowania dokumentacji niezbędnej do ogłoszenia naboru.

CRIDO

Pomagamy podejmować dobre decyzje.

Widzimy więcej.

Disclaimer

Każda informacja zawarta w niniejszym raporcie jest dostępna nieodpłatnie. Publikacja nie ma charakteru reklamowego i służy wyłącznie celom informacyjnym.

Żadna informacja zawarta w niniejszym materiale nie stanowi porady prawnej ani oferty, w tym w rozumieniu art. 66 § 1 Kodeksu cywilnego.

CRIDO Business & Innovation Consulting sp. z o.o. wyłącza swoją odpowiedzialność z tytułu jakichkolwiek roszczeń, strat, żądań lub szkód wynikających lub związanych z korzystaniem z informacji, treści lub materiałów zawartych w prezentacji.